

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

**PAŽYMA
DĖL PROFESINIO MOKYMO ORGANIZAVIMO PAMEISTRYSTĖS FORMA
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO (TAP-19-1200(3); TAIS NR. 19-8697(3))**

2019-10-23 Nr. NV-2970
Vilnius

Projekto rengėjas - Švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – ŠMSM).

Projekto tikslas. Įgyvendinant Profesinio mokymo įstatymą Vyriausybės nutarimu nustatyti profesinio mokymo organizavimo pameistrystės forma tvarką ir tokiu būdu suteikti daugiau galimybių mokytis darbo vietoje ir didinti rengiamų kvalifikuotų darbuotojų kompetencijų atitikti darbo rinkos poreikiams bei greitesnį, sklandesnį jų perėjimą iš mokymosi į darbą.

Dabartinė situacija.

- Profesinio mokymo organizavimas pameistrystės forma reglamentuotas Profesinio mokymo įstatyme. Profesinio mokymo įstatymas nustato, kad pameistrystės profesinio mokymo organizavimo forma – tai profesinio mokymo organizavimo būdas, kai mokymas ar jo dalis vykdoma darbo vietoje: įmonėje, įstaigoje, organizacijoje, ūkininko ūkyje ar pas laisvąjį mokytoją. Mokymas pameistrystės forma gali būti organizuojamas tiek pagal formaliojo, tiek pagal neformaliojo profesinio mokymo programas.
- Šiuo metu profesinio mokymo organizavimo pameistrystės forma tvarka nustatyta Švietimo ir mokslo ministro įsakymu patvirtintame Formaliojo profesinio mokymo tvarkos apraše. Apraše nustatyta kaip organizuojamas profesinis mokymas pameistrystės forma (apibrėžta kas taiko ir kaip turi būti įforminama pameistrystės mokymosi forma, kur turi kreiptis darbdavys norintis vykdyti mokymą darbo vietoje ir kt.).
- Profesinio mokymo organizavimas pameistrystės forma taip pat reglamentuotas Darbo kodekse (apibrėžti pameistrystės darbo sutarties sudarymo atvejai, būdai ir kt.) ir Užimtumo įstatyme (reglamentuotas bedarbių įdarbinimas pagal pameistrystės darbo sutartį).

Projekto esmė. Profesinio mokymo organizavimo pameistrystės forma tvarkos apraše (toliau – Aprašas) įvirtinama, kad:

- į profesinį mokymą priimto asmens profesinis mokymas pameistrystės forma bus vykdomas pasirašius pameistrystės darbo sutartį kartu su profesinio mokymo sutartimi; asmuo galės keisti profesinio mokymo organizavimo formą iš pameistrystės į mokyklinę formą ir atvirkščiai;
- pameistrystę galės inicijuoti profesinio mokymo teikėjas, siekdamas, kad mokiniai įgytų praktinių įgūdžių darbo vietoje, darbdavys, pageidaujantis darbo vietoje mokytis pameistrį, mokinys, darbdavio darbuotojas, socialiniai partneriai;
- organizuojant profesinį mokymą pameistrystės forma ne daugiau kaip 30 proc. formaliojo ar neformaliojo profesinio mokymo programos ar jos modulio mokymo laiko vykdys profesinio mokymo teikėjas, o likusią dalį – pameistrį mokytis priimantis ir su juo pameistrystės darbo sutartį pasirašantis darbdavys; profesinio mokymo programos ar jos modulio dalies apimtis, ugdoma kompetencija ir kt. bus įrašomos profesinio mokymo sutartyje;
- profesinio mokymo teikėjas vienas arba kartu su darbdaviu galės organizuoti pameistrių atranką, kurioje darbdavys iš pageidaujančių atrankoje dalyvauti mokinių, jei jie priimti mokytis mokykline forma, atsirinks pameistrius; darbdaviui taip pat numatyta galimybė savarankiškai atrinkti pameistrius iš nesimokančių pagal profesinio mokymo programas asmenų ir kreiptis į

profesinio mokymo teikėją dėl atrinktų pameistrių mokymo pagal profesinio mokymo programą darbdavio pageidaujamu laiku; atranką rekomenduojama vykdyti ne anksčiau kaip po 2 mėn.;

- darbdaviai privalės užtikrinti sąlygas pameistriams dalyvauti vertinant ir pripažįstant jų kvalifikaciją ar kompetencijas kai jie baigs profesinio mokymo programas ar jų modulius;
- profesinio mokymo teikėjas ir darbdavys turės bendradarbiauti planuojant ir įgyvendinant profesinį mokymą pameistrystės forma, keistis informacija apie norinčius mokytis asmenis ir kt.;
- konsultacijas, metodinę pagalbą teiks kvalifikacijų tvarkymo institucija, o aktuali informacija bus skelbiama šios institucijos interneto svetainėje ir kt.

Profesinio mokymo pameistrystės forma plėtrai bei jos įgyvendinimui bus numatytas atitinkamas finansavimas. Profesinio mokymo teikėjui vykdančiam tokį mokymą bus skirtos 25 proc. didesnės lėšos (tai jau įtvirtinta kitame Vyriausybės nutarime). ES lėšomis bus sukurta paskatų dalyvauti pameistrystėje sistema darbdaviams (numatoma kompensuoti 40 proc. pameistrinio darbo užmokesčio pagal Užimtumo įstatyme numatytą modelį ir kitos išlaidos), kuri bus įgyvendinama pagal Ekonomikos ir inovacijų ministerijos administruojamą priemonę „Pameistrystė ir kvalifikacijos tobulinimas darbo vietoje“ ir ŠMSM „Praktinių įgūdžių įgijimo rėmimas ir skatinimas“ (viso tam numatyta skirti 4,1 mln. Eur). Iš ES lėšų finansuojamų priemonių įgyvendinimas leis per dvejus metus (2021 ir 2022 m.) įvertinti ir apskaičiuoti realius darbdavių patiriamus kaštus dėl pameistrinio mokymo realioje darbo vietoje bei sukurti valstybės galimybes ir darbdavių lūkesčius atitinkančią paskatų darbdaviams, priimančioms pameistrius, skyrimo schemą.

Derinimas. Projektas svarstytas 2019-07-30, 2019-10-15 tarpinstituciniuose pasitarimuose ir patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir kitas minėtuose pasitarimuose išsakytas pastabas.

Pirminis projektas derintas su Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Užimtumo tarnyba, Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacija, Lietuvos darbdavių konfederacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacija, VŠĮ „Investuok Lietuvoje“.

Atitiktis Vyriausybės programai. Projektas susijęs su Vyriausybės programos nuostatomis „127.4. plėtosime patrauklią ir lanksčią profesinio mokymo sistemą, apimančią pirminį ir tęstinį profesinį mokymą, suderintą su darbo rinkos poreikiais. Įgyvendinant įvairias pameistrystės formas, bus parengtos verslo įmonių ir profesinės praktikos institucijų žmogiškųjų išteklių plėtotės programos ir plėtojama infrastruktūra...“ ir Vyriausybės programos įgyvendinimo plano veiksmu 2.1.3.8 „Nuolatinio skaidraus mechanizmo, leidžiančio kompensuoti įmonių išlaidas, patiriamas vykdant profesinį mokymą pameistrystės forma, sukūrimas“.

Dalykinio vertinimo išvada. Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Aistė Zedelytė-Kaminskė

tel. 8 706 63 741, el.p. aiste.zedelyte@lr.lt